

افزایش بازدهی جاسازی اطلاعات در روشهای پنهان نگاری پر ظرفیت

مسعود عمومی، شادرخ سماوی

دانشگاه صنعتی اصفهان

omoomi@cc.iut.ac.ir, Samavi96@cc.iut.ac.ir

چکیده

استفاده‌ی بیشتر از ظرفیت جاسازی در تصاویر، معمولاً با کاهش امنیت روشهای پنهان نگاری و موفقیت بیشتر حملات پنهان‌شکنی همراه است. بازدهی جاسازی که بصورت ظرفیت جاسازی به ازای هر تغییر در محیط پوشانه تعریف می‌شود، معیار خوبی برای ارزیابی همزمان ظرفیت و امنیت در روشهای پنهان نگاری است. در این مقاله با معرفی یک تابع دومتغیره‌ی باینری با ویژگی‌های خاص که از اطلاعات دو صفحه‌ی آخر بیت های تصویر پوشانه برای ایجاد تغییرات لازم در جهت تطبیق با داده‌های محرمانه استفاده می‌کند، روش جدیدی را برای جاسازی پر ظرفیت اطلاعات در تصاویر سطح خاکستری و با بازدهی جاسازی بیشتر نسبت به روش‌هایی مثل LSB-F و LSB-M پیشنهاد می‌کنیم. نتایج حملات رایج پنهان‌شکنی بر روی این روش پیشنهادی، نشان دهنده‌ی درستی روابط تحلیلی و نظری در اثبات برتری این روش هستند.

واژه‌های کلیدی

پنهان نگاری، بازدهی جاسازی، پنهان‌شکنی، حملات تابع مشخصه‌ی هیستوگرام

۱- مقدمه

تصاویر و تأثیر کمتر آنها در کل تصویر نهایی، روشهایی که اطلاعات مورد نظر را بدون آنکه چشم تشخیص دهد، در محل بیت کم ارزش پیکسل‌ها مخفی می‌نمایند مورد توجه ویژه‌ای بوده و هستند. روش جایگزینی بیت کم ارزش (LSB_F)، پیام مخفی مورد نظر را با جایگزینی بیت‌های آن به جای بیت‌های کم ارزش پیکسل‌های تصویر پوشانه، در آن مخفی می‌نماید. در این روش در صورت تفاوت بیت کم ارزش هر پیکسل از تصویر پوشانه، با بیت متناظر با آن در پیام، پیکسل با مقدار زوج، یک واحد افزایش و پیکسل با مقدار فرد یک واحد کاهش می‌یابد. در مقابل، در روش تطبیق بیت کم ارزش (LSB_M)، در صورتی که بیت کم ارزش یک پیکسل با بیت متناظرش در پیام متفاوت باشد، مقدار آن پیکسل به تصادف و با احتمال یکسان، یک واحد افزایش یا یک واحد کاهش می‌یابد. کار گیرنده برای استخراج پیام مخفی شده بسیار ساده است، او کافی است کم ارزش ترین صفحه‌ی بیت‌های تصویر دریافتی را بخواند. روش LSB_F علیرغم سادگی و عدم تشخیص چشمی، به دلیل تأثیر بسیار آشکاری که بر روی هیستوگرام تصویر می‌گذارد، به راحتی قابل شکستن و تشخیص است [1]، ولی روش LSB_M اثر فاحشی بر روی هیستوگرام تصویر نگذاشته و لذا در مقابل حملات پنهان‌شکنی مقاوم‌تر است. با این وجود حملاتی بر علیه این روش

هدف اصلی پنهان نگاری، مخفی نمودن اطلاعات در یک محیط رسانه به گونه‌ای است که وجود آن نه از دید تغییرات ظاهری و نه با کمک تحلیل‌های آماری قابل تشخیص نباشد و دشمن نتواند با شانس بهتر از یک حدس تصادفی، متوجه وجود اطلاعات مخفی-شده و ارتباط پنهانی بین فرستنده و گیرنده شود. در مقابل، حملات پنهان‌شکنی در پی یافتن راهکارهایی برای افشای وجود اطلاعات پنهانی در محیط رسانه با استفاده از تحلیل‌های آماری مبتنی بر تغییرات صورت گرفته در آن محیط هستند. محیط رسانه‌ای که پیام مخفی در آن جاسازی می‌گردد، پوشانه نامیده می‌شود. این رسانه می‌تواند تصویر، صدا، فیلم و حتی صفحه‌های HTML باشد. به پوشانه پس از جاسازی پیام توسط الگوریتم جاسازی، گنجانده می‌گوییم. به داده‌ای که قرار است در پوشانه جاسازی شود پیام مخفی، و به کلیدی که در صورت لزوم در هنگام جاسازی و استخراج پیام مخفی استفاده می‌گردد، کلید جاسازی می‌گوییم. پنهان نگاری در تصاویر دیجیتال، با توجه به افزونگی‌های فراوان موجود در آنها، از جمله‌ی رایج‌ترین روشهای پنهان نگاری است. با توجه به ماهیت شبه تصادفی و نویزگونه‌ی بیت‌های کم ارزش پیکسل‌های

که در آن b_i تابع یک متغیره‌ی باینری با تعریف کلی زیر است و $i+1$ امین بیت کم‌ارزش x را نتیجه می‌دهد.

$$b_i(x) = \left\lfloor \frac{x}{2^i} \right\rfloor \bmod 2, \quad i = 0, 1, 2, \dots \quad (3)$$

با توجه به تعریف فوق، تابع B دارای سه ویژگی مهم زیر است که اساس روش پیشنهادی این مقاله مبتنی بر آنها می‌باشد.

$$B(x, y \pm 1) \neq B(x, y), \quad (4)$$

$$\forall x, y \in Z$$

$$B(x-1, y) \neq B(x+1, y), \quad \forall x, y \in Z \quad (5)$$

$$B(x, y) = B(x-1, y) \text{ or } B(x+1, y), \quad \forall x, y \in Z \quad (6)$$

درستی خواص فوق را می‌توان با توجه به خواص جمع باینری

و این که b_0 بیت کم‌ارزش و b_1 دومین بیت کم‌ارزش یک عدد

را تولید می‌کند، به راحتی بررسی نمود. به عنوان مثال

$$B(110, 150) = b_1(110) \oplus b_0(150) = 1 \oplus 0 = 1$$

$$B(110, 149) = b_1(110) \oplus b_0(149) = 1 \oplus 1 = 0$$

$$B(110, 151) = b_1(110) \oplus b_0(151) = 1 \oplus 1 = 0$$

$$B(109, 150) = b_1(109) \oplus b_0(150) = 0 \oplus 0 = 0$$

$$B(111, 150) = b_1(111) \oplus b_0(150) = 1 \oplus 0 = 1$$

$$B(112, 150) = b_1(112) \oplus b_0(150) = 0 \oplus 0 = 0$$

در حالت کلی و با توجه به مثال فوق، می‌توان گفت که بیت

خروجی تابع باینری $B(x, y)$ طبق رابطه‌ی (۴) با هر یک واحد

تغییر در y حتماً تغییر می‌کند و طبق روابط (۵) و (۶) در صورت

زوج بودن x با یک واحد کاهش آن و در صورت فرد بودن x با یک

واحد افزایش آن تغییر خواهد کرد. به عبارت روشن‌تر

$$B(x, y) = B(x + (-1)^x, y) \neq B(x - (-1)^x, y) \quad (7)$$

۳- روش پیشنهادی

پیکسل‌های تصاویر پوشانه و گنجانده را به ترتیب با x_i و y_i و

بیت‌های پیام را با m_i نمایش می‌دهیم. در حالت کلی، روش

پیشنهادی n بیت پیام را به گونه‌ای در n پیکسل تصویر پوشانه

جاسازی می‌نماید که هر بیت پیام با اعمال تابع B بر روی دو پیکسل

مجاور هم از تصویر گنجانده، قابل استخراج باشد. به عبارت دیگر:

$$m_1 = B(y_1, y_2), m_2 = B(y_2, y_3), \dots, m_n = B(y_n, y_1) \quad (8)$$

جاسازی n بیت پیام با تغییر حداکثر یک واحد در مقادیر n پیکسل

تصویر پوشانه و بر اساس جدولی با 2^n سطر صورت می‌گیرد. برای

سهولت، روند استخراج و جاسازی اطلاعات را برای مقادیر

$n = 2, 3$ با تفصیل بیشتری بررسی می‌کنیم.

۳-۱ روش پیشنهادی برای $n=2$

در این حالت استخراج داده‌ها، بر اساس رابطه‌ی (۹) انجام می‌شود

نیز ارائه شده، که موقت‌ترین آنها روش مبتنی بر تغییر مرکز جرم (COM) تابع مشخصه‌ی هیستوگرام (HCF) است که ابتدا توسط Harmsen معرفی شده [2] و سپس توسط Ker [3] بهبود یافته است.

روش‌های پنهان نگاری فوق‌الذکر می‌توانند با ظرفیت کامل یعنی با حداکثر ظرفیت ممکن، یعنی 1 bpp (bit/pixel) اطلاعات را در تصویر پوشانه مخفی نمایند و از آنجا که معمولاً دنباله‌ی پیام مخفی را می‌توان یک دنباله‌ی فشرده شده‌ی رمز شده با بیت‌های متساوی-الاحتمال صفر و یک فرض نمود، اعمال تغییر در هر پیکسل با متوسط احتمال 1/2 لازم است، یعنی متوسط تغییرات لازم در تصویر پوشانه 1/2 cpp (change/pixel) است.

بازدهی جاسازی که طبق رابطه‌ی (۱) به صورت نسبت ظرفیت جاسازی (ER) به میانگین تعداد تغییرات لازم در هر پیکسل برای جاسازی داده با آن ظرفیت (CR) تعریف شده و با واحد bpc (bit/change) سنجیده می‌شود، معیار مناسبی برای ارزیابی امنیت یک روش پنهان نگاری است [4].

$$EE = \frac{ER}{CR} \quad (1)$$

با توجه به تعریف فوق، برای هر دو روش پنهان نگاری LSB_F و LSB_M مقدار EE برابر با 2 bpc است.

روش پیشنهادی ما در این مقاله، با حفظ ظرفیت کامل یعنی 1bpp مقدار بازدهی جاسازی را ابتدا به مقدار 8/3 bpc و سپس با تعمیم روش، آن را به مقدار 3 bpc می‌رساند. بنابراین در مقایسه با روش LSB_M، قادر است با اعمال تغییرات کمتری در تصویر پوشانه، همان مقدار داده را مخفی نماید. این روش همچنین نسبت به روشی که در [5] پیشنهاد شده عملکرد امن‌تری دارد.

در بخش ۲ تابع دومتغیره‌ی باینری B را که هسته‌ی اصلی الگوریتم پیشنهادی است، معرفی کرده و خواص مهم آن را مرور می‌کنیم. در بخش ۳ مراحل جاسازی و استخراج پیام بر اساس خواص تابع B را بیان می‌کنیم. بخش ۴ به بررسی نتایج حاصل از اعمال حملات مؤثر و شناخته شده به تعداد زیادی از تصاویر جاسازی شده با روش پیشنهادی و مقایسه‌ی آنها با الگوریتم‌های موجود اختصاص یافته است. در بخش ۵ نیز نتیجه‌گیری و بحثی درباره‌ی امکان تعمیم و بهبود بیشتر این روش ارائه خواهد شد.

۲- معرفی تابع B

تابع دو متغیره‌ی باینری B بر روی دو عدد صحیح اعمال شده و یک عدد باینری تولید می‌کند. به عبارت دیگر B را نگاشتی از فضای Z^2 به Z_2 به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$B(x, y) = b_1(x) \oplus b_0(y), \quad \forall x, y \in Z \quad (2)$$

سطر چهارم جدول عمل می‌شود، در نتیجه زوج پیکسل‌های $(y_1, y_2) = (100, 102)$ از تصویر گنجانده حاصل می‌شود.

مقدار متوسط تغییرات در هر پیکسل را می‌توان با توجه به جدول مربوط به روند جاسازی اطلاعات و با فرض منطقی احتمال‌های وقوع یکسان $1/4$ برای هر سطر به دلیل شرایط تصادفی، محاسبه نمود. این مقدار که آن را با واحد *cpp* بیان می‌کنیم عبارتست از:

$$\left(\frac{1}{2}\right)[(1)(0)(1/4) + (3)(1)(1/4)] = \frac{3}{8}cpp$$

با توجه به رابطه‌ی (۱) و تعریف بازدهی جاسازی، می‌توان این پارامتر را برای روش پیشنهادی محاسبه نمود. از آن جا که ظرفیت جاسازی در این روش ۲ بیت در ۲ پیکسل، یعنی *1bpp* است، داریم:

$$E.E = \frac{1bpp}{\frac{3}{8}cpp} = \frac{8}{3} \approx 2.667bpc$$

بنابر این روش پیشنهادی از نظر بازدهی جاسازی نسبت به روش LSB_M که در آن بازدهی برابر با *2bpc* است بیش از ۳۳٪ بهبود نشان می‌دهد.

۳-۲ روش پیشنهادی برای $n=3$

در این حالت استخراج داده‌ها از روی پیکسل‌های تصویر گنجانده، بر اساس رابطه‌ی (۱۱) انجام می‌شود

$$m_1 = B(y_1, y_2), m_2 = B(y_2, y_3), m_3 = B(y_3, y_1) \quad (11)$$

بیت‌های تفاضلی d_1 و d_2 و d_3 عبارتند از

$$d_1 = m_1 \oplus B(x_1, x_2) \quad (12)$$

$$d_2 = m_2 \oplus B(x_2, x_3)$$

$$d_3 = m_3 \oplus B(x_3, x_1)$$

جدول ۲: روند جاسازی اطلاعات ($n=3$)

$d_1 d_2 d_3$	y_1	y_2	y_3
000	x_1	x_2	x_3
001	$x_1 + (-1)^{x_1}$	x_2	x_3
010	x_1	x_2	$x_3 + (-1)^{x_3}$
011	x_1	x_2	$x_3 - (-1)^{x_3}$
100	x_1	$x_2 + (-1)^{x_2}$	x_3
101	$x_1 - (-1)^{x_1}$	x_2	x_3
110	x_1	$x_2 - (-1)^{x_2}$	x_3
111	$x_1 - (-1)^{x_1}$	x_2	$x_3 + (-1)^{x_3}$

$$m_1 = B(y_1, y_2) \quad (9)$$

$$m_2 = B(y_2, y_1)$$

برای بیان چگونگی روند جاسازی داده‌ها، ابتدا بیت‌های تفاضلی d_1 و d_2 را بصورت زیر تعریف می‌کنیم

$$d_1 = m_1 \oplus B(x_1, x_2) \quad (10)$$

$$d_2 = m_2 \oplus B(x_2, x_1)$$

جدول (۱) تغییرات لازم در پیکسل‌های تصویر پوشانه را برای جاسازی m_1 و m_2 بر اساس مقادیر مختلف بیت‌های تفاضلی d_1 و d_2 نشان می‌دهد.

در هر یک از حالت‌های ممکن متناظر با سطرهای جدول فوق، کم شدن یا اضافه شدن یک واحد به سطح روشنایی هر پیکسل در صورت لزوم، در جهتی صورت می‌گیرد که مقادیر m_1 و m_2 به ترتیب با مقادیر $B(y_1, y_2)$ و $B(y_2, y_1)$ منطبق شوند. بنابر این در سطر اول که هر دو بیت تفاضلی صفر هستند، نیازی به تغییر در

پیکسل‌های پوشانه نیست و y_1 و y_2 به ترتیب همان x_1 و x_2 خواهند بود. در سطرهای دوم و سوم جدول که فقط یکی از بیت-

های تفاضلی برابر ۱ است، لازم است افزایش یا کاهش یک واحد در مقدار پیکسل مناسب صورت گیرد. مثلاً در سطر سوم که $d_1 = 1$ و

$d_2 = 0$ است، طبق رابطه‌ی (۴) تغییر یک واحد در x_2 باعث تطبیق $B(y_1, y_2)$ با m_1 می‌گردد، ولی از آن جا که $d_2 = 0$ و به عبارت دیگر $m_2 = B(x_2, x_1)$ است، طبق رابطه‌ی (۷) برای

بدون تغییر ماندن $B(y_2, y_1)$ نسبت به $B(x_2, x_1)$ ، y_1 برابر با x_1 و y_2 برابر با $x_2 + (-1)^{x_2}$ قرار داده می‌شود. در سطر چهارم جدول که هر دو بیت تفاضلی d_1 و d_2 برابر ۱ هستند، کافی

است بدون تغییر x_1 ، x_2 را در جهتی تغییر دهیم که هر دو مقدار $B(x_1, x_2)$ و $B(x_2, x_1)$ تغییر کنند. در نتیجه بر اساس

رابطه‌ی (۷)، y_2 را برابر با $x_2 - (-1)^{x_2}$ قرار می‌دهیم. به عنوان مثال برای جاسازی دو بیت پیام $(m_1, m_2) = (0, 1)$ در زوج $(x_1, x_2) = (100, 101)$

جدول ۱: روند جاسازی اطلاعات ($n=2$)

$d_1 d_2$	y_1	y_2
00	x_1	x_2
01	$x_1 + (-1)^{x_1}$	x_2
10	x_1	$x_2 + (-1)^{x_2}$
11	x_1	$x_2 - (-1)^{x_2}$

از تصویر پوشانه، بیت‌های تفاضلی $d_1 d_2 = 11$ است و بر اساس

در حالت $n=4$ جدول 16 سطری (۳) چگونگی این عملیات را نشان می‌دهد.

مقدار متوسط تغییرات در هر پیکسل با توجه به جدول جاسازی و با فرض احتمال‌های وقوع یکسان $1/16$ برای هر سطر جدول عبارت است از

$$\left(\frac{1}{4}\right)[(1)(0)(1/16) + (8)(1)(1/16) + (7)(2)(1/16)] \\ = \frac{11}{32} c_{pp}$$

در نتیجه بازدهی جاسازی، عبارت است از

$$E.E = \frac{1bpp}{\frac{11}{32} c_{pp}} = \frac{32}{11} \approx 2.909 bpc$$

ملاحظه می‌شود که در این حالت نه تنها بهبودی در بازدهی جاسازی حاصل نشده است بلکه اندکی کاهش نیز دیده می‌شود.

با تعاریفی مشابه حالت‌های قبلی، می‌توان جدول عملکرد جاسازی را برای $n=5$ شامل 32 سطر متناظر با 32 حالت مختلف برای بیت‌های تفاضلی d_1 تا d_5 تشکیل داد و تغییرات لازم در پیکسل‌ها را برای هر سطر مشخص نمود. با تشکیل این جدول دیده می‌شود که در آن، در 1 سطر هیچ تغییری لازم نخواهد بود، در 10 سطر یک تغییر، در 20 سطر دو تغییر، و در 1 سطر هم سه تغییر در پیکسل‌های پوشانه بایستی صورت بگیرد. بدین ترتیب مقدار متوسط تغییرات در هر پیکسل برابر با $\frac{53}{160} c_{pp}$ و بازدهی جاسازی برابر با $\frac{160}{53} \approx 3.019 bpc$ خواهد بود.

برای حالت $n=6$ نیز با تشکیل جدول 64 سطری جاسازی، می‌توان مشاهده نمود که 1 سطر بدون تغییر لازم، 12 سطر با یک تغییر، 36 سطر با دو تغییر و 15 سطر با سه تغییر در جدول وجود خواهد داشت. در نتیجه متوسط تغییرات به ازای هر پیکسل برابر با $\frac{43}{128} c_{pp}$ و بازدهی جاسازی برابر با $\frac{128}{43} \approx 2.977 bpc$ است.

با توجه به عدم بهبود قابل توجه بازدهی جاسازی برای n های بزرگ‌تر از 3 و در مقابل، افزایش مضاعف پیچیدگی عملیات جاسازی، به نظر می‌رسد مناسب‌ترین انتخاب همان $n=3$ باشد.

۴- نتایج پیاده‌سازی و تست‌های پنهان‌شکنی

در جدول (۴) چند نمونه از تصاویر استاندارد با ابعاد 512 در 512 [6]، که بر روی آن‌ها الگوریتم‌های پنهان‌نگاری LSB_M ، LSB_F و نیز روش پیشنهادی این مقاله به ازای مقادیر $n=2,3,4$ اعمال شده است، به همراه نتایج مربوطه دیده می‌شود. ملاحظه می‌گردد که از نظر معیار PSNR که ملاکی مرسوم برای ارزیابی کیفیت تصاویر پس از جاسازی داده‌ی محرمانه در آن‌هاست و نیز مقدار بازدهی جاسازی، الگوریتم پیشنهادی ما در این مقاله به ازای $n=3$ عملکرد مطلوب‌تری نسبت به سایر روش‌ها دارد.

جدول (۲) تغییرات لازم در پیکسل‌های تصویر پوشانه را برای جاسازی m_1 ، m_2 و m_3 ، بر اساس مقادیر مختلف بیت‌های تفاضلی d_1 ، d_2 و d_3 نشان می‌دهد.

عملکرد جدول جاسازی مشابه حالت $n=2$ است و تغییرات در پیکسل مناسب و در جهت مناسب برای برقرار شدن تساوی‌های رابطه‌ی (۱۱) مربوط به روابط استخراج بیت‌های پیام از پیکسل‌های گنجانده صورت می‌گیرد. در سطر آخر جدول که ناگزیر به تغییر دادن دو پیکسل از بین سه پیکسل هستیم، می‌توانیم سه انتخاب متفاوت برای پیکسل‌های نامزد تغییر داشته باشیم، که در این جا x_1 و x_3 برای تغییر انتخاب شده‌اند. به عنوان مثال برای جاسازی $(m_1, m_2, m_3) = (0, 1, 0)$ در سطرهای $(x_1, x_2, x_3) = (100, 101, 102)$ از تصویر پوشانه، بیت‌های تفاضلی $d_1 d_2 d_3 = 111$ است و بر اساس سطر هشتم جدول بایستی عمل شود، در نتیجه پیکسل‌های $(y_1, y_2, y_3) = (99, 101, 103)$ از تصویر گنجانده حاصل می‌شود. در این حالت نیز مقدار متوسط تغییرات در هر پیکسل را می‌توان با توجه به جدول جاسازی و با فرض احتمال‌های وقوع یکسان $1/8$ برای هر سطر آن محاسبه نمود.

$$\left(\frac{1}{3}\right)[(1)(0)(1/8) + (6)(1)(1/8) + (1)(2)(1/8)] = \frac{1}{3} c_{pp}$$

ظرفیت جاسازی در این روش نیز $1 bpc$ یا 3 بیت در 3 پیکسل است. در نتیجه بازدهی جاسازی، طبق رابطه‌ی (۱) عبارت است از

$$E.E = \frac{1bpp}{\frac{1}{3} c_{pp}} = 3 bpc$$

بنابراین در روش پیشنهادی به ازای $n=3$ ، با هر یک تغییر در تصویر پوشانه، می‌توان بطور متوسط سه بیت اطلاعات را جاسازی نمود. این به معنای 50% بهبود عملکرد نسبت به LSB_M و 12.5% نسبت به همین روش در حالت $n=2$ است.

پرسشی که با مشاهده‌ی روند افزایش بازدهی جاسازی از $n=2$ به $n=3$ به ذهن می‌رسد، این است که آیا با افزایش بیشتر n ، این روند مثبت ادامه خواهد یافت؟ روشن است که افزایش n اگرچه بر پیچیدگی عملیات استخراج پیام مخفی‌شده نمی‌افزاید ولی به صورت نمایی، روند جاسازی اطلاعات را پیچیده‌تر می‌کند. با این وجود اگر بتوان بازدهی جاسازی را بیشتر و بیشتر نمود، پذیرش این هزینه‌ی محاسباتی منطقی به نظر می‌رسد. در ادامه، پاسخ این پرسش را خواهیم یافت.

۳-۳ روش پیشنهادی برای n های بزرگ‌تر

برای هر مقدار صحیح n رابطه‌ی کلی استخراج، همان (λ) است. بیت‌های تفاضلی را نیز می‌توان با رابطه‌ی کلی (۱۳) نمایش داد و جدول عملیات جاسازی، جدولی با 2^n سطر خواهد بود.

$$d_i = m_i \oplus B(x_i, x_{i+1}), 1 \leq i \leq n, x_{n+1} = x_1 \quad (13)$$

جدول ۳: روند جاسازی اطلاعات (n=4)

$d_1d_2d_3d_4$	y_1	y_2	y_3	y_4
0000	x_1	x_2	x_3	x_4
0001	$x_1 + (-1)^{x_1}$	x_2	x_3	x_4
0010	x_1	x_2	x_3	$x_4 + (-1)^{x_4}$
0011	x_1	x_2	x_3	$x_4 - (-1)^{x_4}$
0100	x_1	x_2	$x_3 + (-1)^{x_3}$	x_4
0101	$x_1 + (-1)^{x_1}$	x_2	$x_3 + (-1)^{x_3}$	x_4
0110	x_1	x_2	$x_3 - (-1)^{x_3}$	x_4
0111	$x_1 + (-1)^{x_1}$	x_2	$x_3 - (-1)^{x_3}$	x_4
1000	x_1	$x_2 + (-1)^{x_2}$	x_3	x_4
1001	$x_1 - (-1)^{x_1}$	x_2	x_3	x_4
1010	x_1	$x_2 + (-1)^{x_2}$	x_3	$x_4 + (-1)^{x_4}$
1011	x_1	$x_2 + (-1)^{x_2}$	x_3	$x_4 - (-1)^{x_4}$
1100	x_1	$x_2 - (-1)^{x_2}$	x_3	x_4
1101	$x_1 - (-1)^{x_1}$	x_2	$x_3 + (-1)^{x_3}$	x_4
1110	x_1	$x_2 - (-1)^{x_2}$	x_3	$x_4 + (-1)^{x_4}$
1111	$x_1 - (-1)^{x_1}$	x_2	$x_3 - (-1)^{x_3}$	x_4

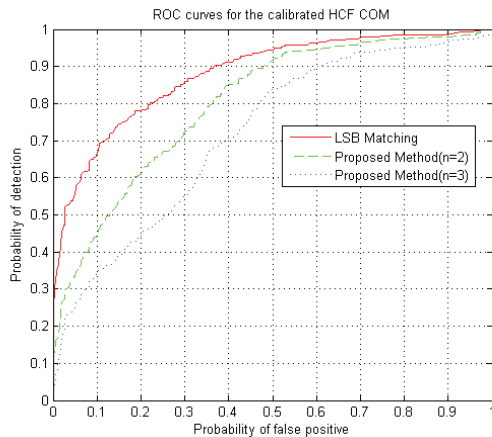
منحنی‌ها به خوبی نشان می‌دهند که احتمال تشخیص وجود پیام جاسازی شده در تصاویر با مقدار بازدهی جاسازی نسبت معکوس دارد و لذا روش پیشنهادی در حالت $n=3$ عملکرد بهتری را نسبت به حالت $n=2$ و به طریق اولی نسبت به روش LSB_M از خود نشان می‌دهد.

۵- نتیجه گیری

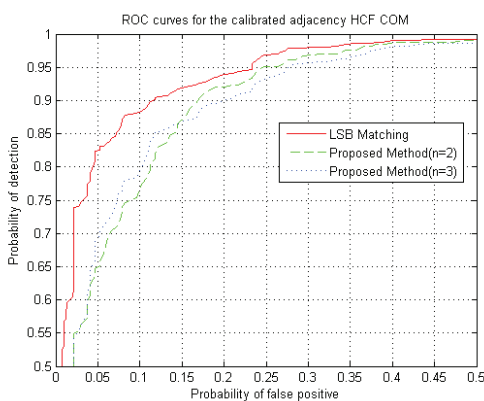
در این مقاله با توجه ویژه به اهمیت پارامتر بازدهی جاسازی در تکنیک‌های پنهان‌نگاری و با در نظر گرفتن سطح معقولی از پیچیدگی محاسباتی برای عملیات جاسازی و استخراج پیام، روش جدیدی برای پنهان‌نگاری در تصاویر سطح خاکستری ارائه شد. ویژگی این روش در استفاده از اطلاعات دو صفحه‌ی بیت آخر تصاویر پوشانه از طریق یک تابع دو متغیره‌ی وابسته با خواص ویژه است، که سبب افزایش بازدهی جاسازی با حفظ ظرفیت کامل یعنی صد در صد می‌گردد.

نتایج حملات پنهان‌شکنی مبتنی بر مرکز جرم تابع مشخصه‌ی هیستوگرام، امنیت بیشتر این روش را در مقایسه با روش LSB_M نشان دادند. همچنین نشان داده شد که تعمیم این روش برای n

از سوی دیگر، برای ارزیابی میزان تأثیر حملات پنهان‌شکنی بر روی الگوریتم پیشنهادی، روش LSB_M به همراه روش پیشنهادی، فقط برای دو حالت $n=2,3$ (با توجه به پیچیدگی محاسباتی برای حالت $n=4$ و عدم افزایش بازدهی جاسازی از نظر تئوری) برای حدود 2000 تصویر JPEG [7] با ابعاد مختلف، پس از تبدیل آن‌ها به تصاویر سطح خاکستری پیاده‌سازی شد. با محاسبه‌ی میانگین مقدار متوسط تغییرات در هر پیکسل و بازدهی جاسازی در هر حالت، درستی نتایج محاسبات نظری به طور کامل نشان داده شد. با توجه به این‌که رایج‌ترین حملات پنهان‌شکنی برای روش پیشنهادی، روش Ker مبتنی بر مرکز جرم تابع مشخصه‌ی هیستوگرام کالیبره‌شده (Calibrated HCF COM) و مرکز جرم تابع مشخصه‌ی هیستوگرام مجاورت کالیبره‌شده (Calibrated Adjacency HCF COM) [3] می‌باشد، این دو حمله بر روی 2000 تصویر اصلی و جاسازی‌شده‌ی فوق‌العاده‌ی اعمال گردیده و منحنی‌های ROC برای آن‌ها رسم شد. شکل (۱) منحنی ROC را برای حمله‌ی CA_HCF COM و شکل (۲) این منحنی را برای حمله‌ی C_HCF COM با بزرگ‌نمایی ناحیه‌ی قابل توجه آن نمایش می‌دهد. این

شکل ۱: منحنی ROC برای حمله‌ی C_HCF COM

شکل ۲: منحنی ROC برای حمله‌ی CA_HCF COM

مراجع

- [1] A. Westfeld and A. Pfitzmann, "Attacks on Steganographic Systems", *Proc. 3rd Int'l Information Hiding Workshop, Springer-Verlag, Berlin Heidelberg New York*, pp. 61-76, 1999.
- [2] J. Harmsen and W. Pearlman, "Higher-order statistical steganalysis of palette images," in *PROC. SPIE Security Watermarking Multimedia Contents*, vol. 5020, E.J. Delp III and P.W. Wong, Eds., 2003, pp. 131-142.
- [3] A. Ker, "Steganalysis of LSB Matching in Grayscale Images," *IEEE Signal Processing Letters*, Vol. 12, No. 6, June 2005, pp. 441-444.
- [4] J. Fridrich, P. Lisonek and D. Soukal, "On Steganographic Embedding Efficiency," *Information Hiding. 8th International Workshop, Alexandria, VA, LNCS*, vol. 4437, pp. 282-296, 2008.
- [5] J. Mielikainen, "LSB Matching Revisited," *IEEE Signal Processing Letters*, Vol. 13, No. 5, May 2006, pp. 285-287.
- [6] Available: <http://decsai.ugr.es/cvg/CG/base.htm>
- [7] <http://photogallery.nrcs.usda.gov>, United State Department of Agriculture

های بزرگتر افزایشی را در بازدهی جاسازی به دنبال ندارد و فقط محاسبات را پیچیده‌تر می‌سازد.

جدول ۴: مقایسه‌ی نتایج اجرای الگوریتم با روش‌های قبلی

Standard Image	Algorithm	PSNR (dB)	Embedding efficiency (bpc)	# of Altered pixels
Barbara	LSB_F	51.13789	1.998521	131169
	LSB_M	51.14568	2.002108	130934
	n=2	52.39447	2.66911	98214
	n=3	52.89836	2.997473	87455
Pepper	LSB_F	51.14008	1.999527	131103
	LSB_M	51.14628	2.002383	130916
	n=2	52.38303	2.66209	98473
	n=3	52.90696	3.003414	87282
Camera	LSB_F	51.12737	1.993688	131487
	LSB_M	51.06461	1.981751	132279
	n=2	52.33243	2.646609	99049
	n=3	52.78755	2.945207	89007
Lake	LSB_F	51.12804	1.993991	131467
	LSB_M	51.1288	1.995251	131384
	n=2	52.38356	2.66328	98429
	n=3	52.90258	3.001695	87332
Baboon	LSB_F	51.14134	2.000107	131065
	LSB_M	51.13928	1.999161	131127
	n=2	52.39372	2.668648	98231
	n=3	52.91358	3.007998	87149
Lena	LSB_F	51.15561	2.00669	130635
	LSB_M	51.13451	1.997272	131251
	n=2	52.3897	2.666395	98314
	n=3	52.91109	3.006756	87185
Lena	n=4	52.75894	2.903163	90296